

Brug 10, Kolenhaven, Genk

Programma van Maatregelen

Auteur:

A. Schoups (veldwerkleider)

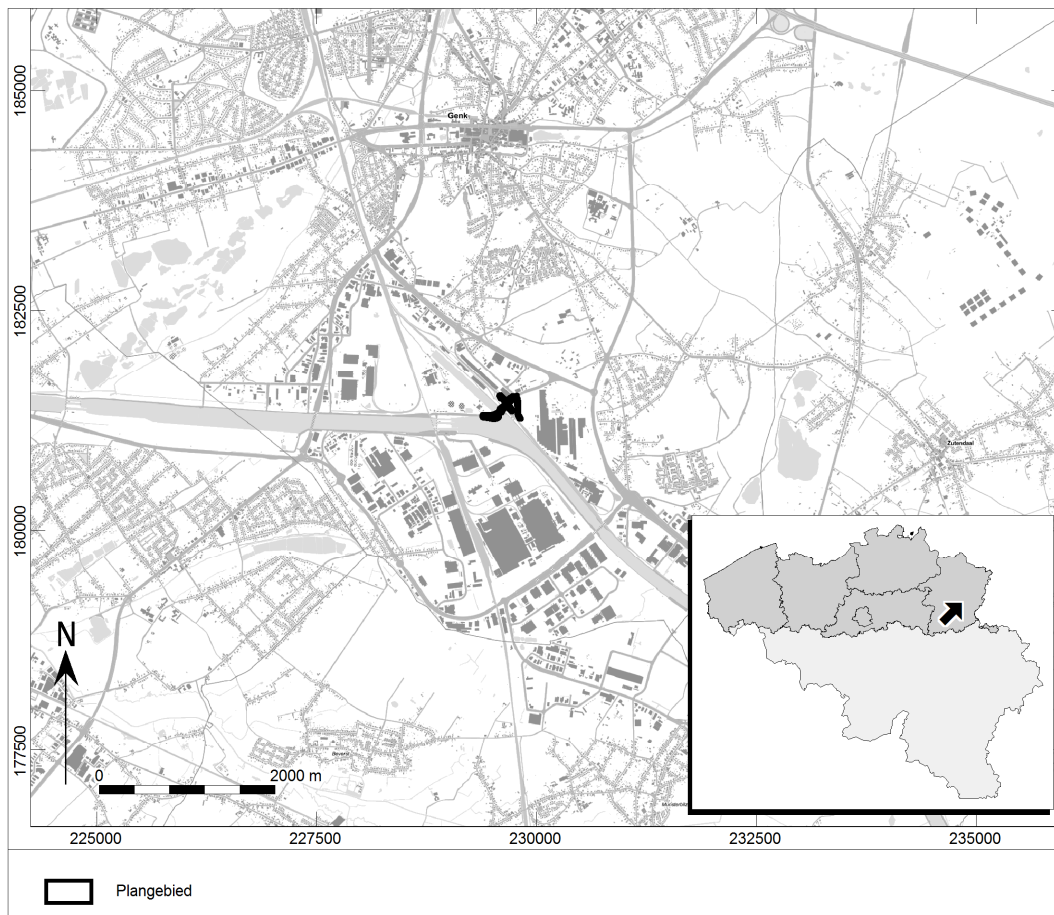
Autorisatie:

J.A.G. van Rooij (OE/ERK/Archeoloog/2017/00169)

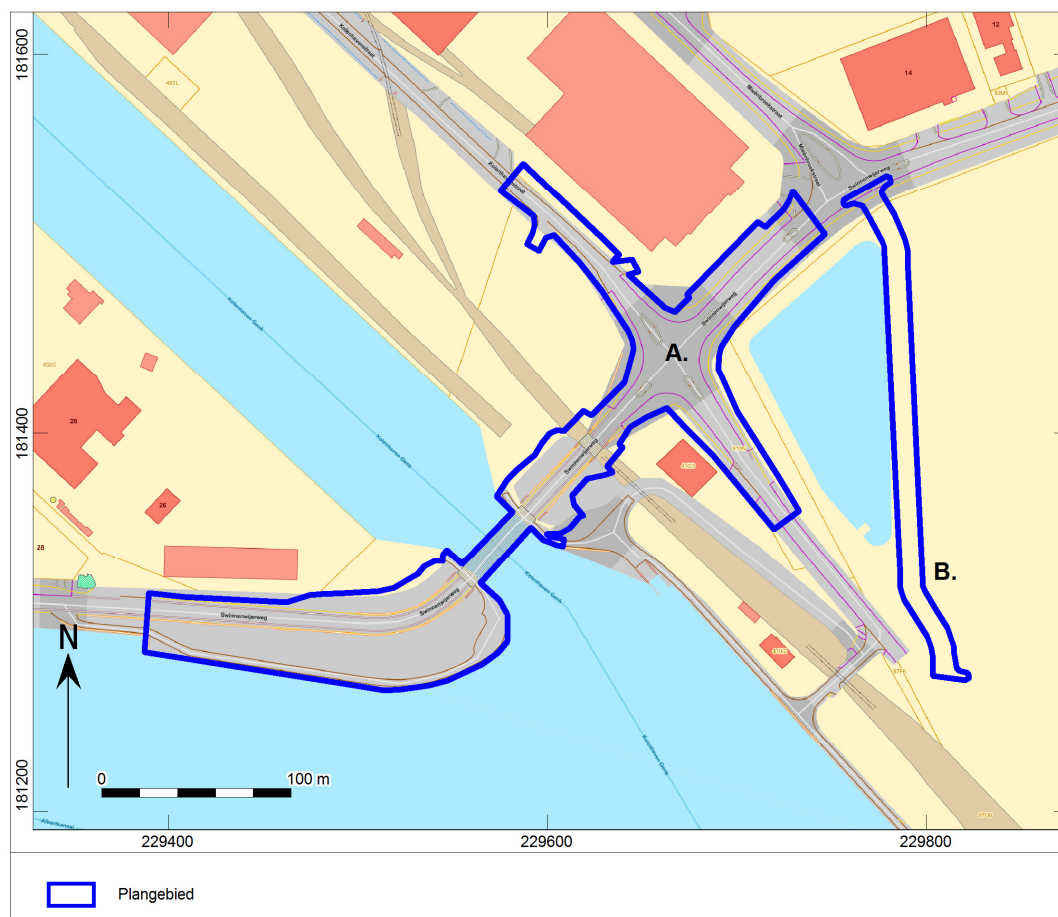
1 Inleiding

In opdracht heeft Vlaams Erfgoed Centrum in augustus 2017 een archeologienota opgesteld naar de archeologische waarde van de locatie Kolenhaven, Genk (afb. 1 en 2). De archeologienota bestaat uit een bureauonderzoek en is uitgevoerd naar aanleiding van de voorgenomen ophoging van de bestaande brug en de aanleg van een tijdelijke weg.

Het plangebied bestaat uit twee delen. Deel A is de zone waar de brug gelegen is, terwijl deel B de zone van de tijdelijke weg omvat (afb. 2).

Afb. 1. Locatiekaart van het plangebied.

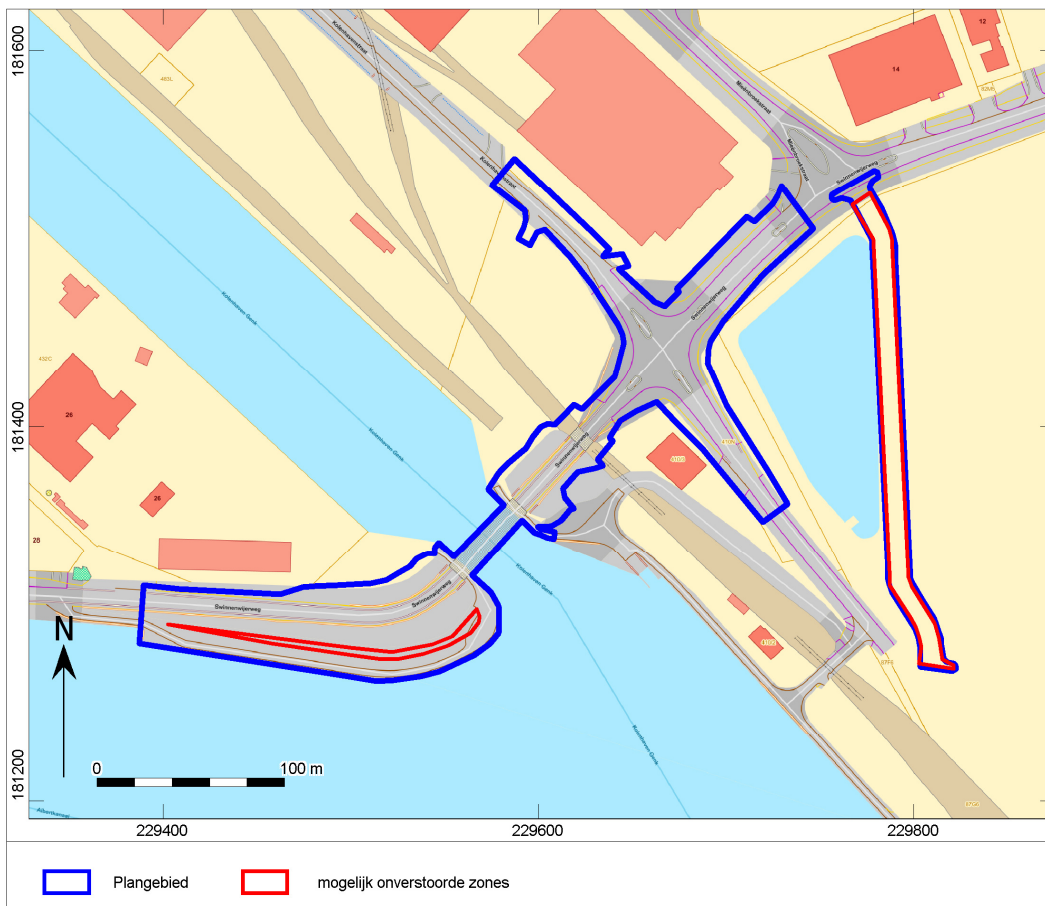
Afb. 2. Aanduiding van het uit te voeren archeologisch onderzoek op het plan van de bestaande toestand op het terrein.

2 Het vooronderzoek zonder of met ingreep in de bodem

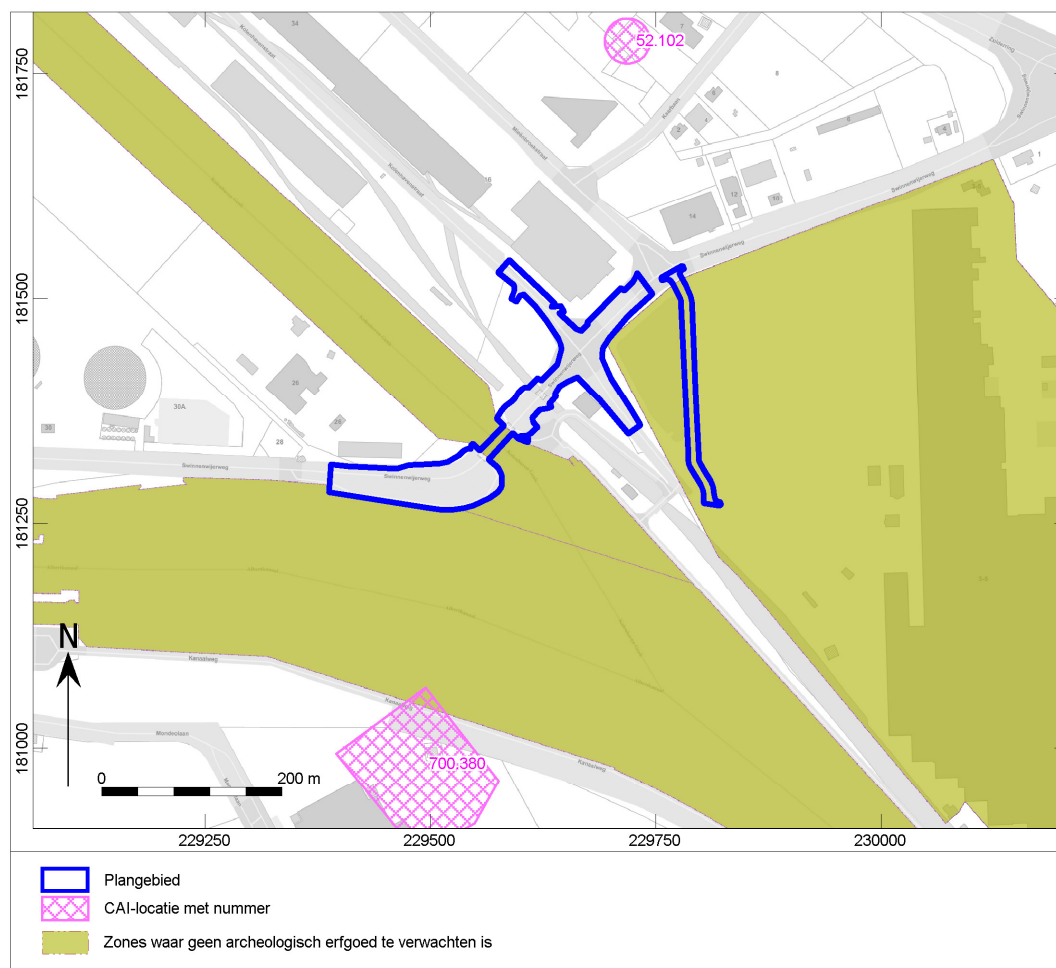
2.1 Het uitgevoerde vooronderzoek

Er werd enkel een bureauonderzoek uitgevoerd voor dit plangebied. Op basis van de aardwetenschappelijke gegevens kunnen in het plangebied resten vanaf het Laat-Paleolithicum voorkomen. De archeologische resten uit het Paleolithicum en het Mesolithicum manifesteren zich als een spreiding van vondsten zonder sporenniveau. Resten uit deze perioden bevinden zich aan het oorspronkelijke maaiveld en manifesteren zich in de vorm van vuursteen en houtskoolconcentraties. De aanwezigheid van een ven, volgens de Atlas der Buurtwegen en de Vandermaelenkaart, centraal binnen het plangebied en de aanwezigheid van verschillende meldingen van vondsten uit deze periodes verhogen de verwachting binnen de onverstoorde zones. Eventuele archeologische resten vanaf het Neolithicum tot de Middeleeuwen kunnen voorkomen vanaf het maaiveld. Een eventueel sporenniveau is het beste zichtbaar vanaf de mogelijk aanwezige B horizon. De verwachting van resten uit de Middeleeuwen en de Nieuwe Tijd wordt gering ingeschat. Uit het historisch kaartmateriaal blijkt namelijk dat het plangebied niet bebouwd was.

Een groot deel van deel A van het plangebied werd echter reeds verstoord door de ophoging in functie van de bestaande brug, de uitbreiding en versteviging van de oevers en de aanleg van de bestaande wegenis (afb. 3). Ook het dempen van de ven, centraal in deel A, heeft reeds voor verstoring gezorgd. Deel B is op zijn beurt grotendeels in een zone gelegen waar geen archeologie meer te verwachten valt (afb. 4). Enkel in het noorden van dit deel is een zone waar mogelijk nog archeologie verwacht kan worden. Hierdoor blijven twee zones over waar de originele bodem mogelijk verstoord wordt. De kans is echter groot dat ook binnen deze zones de bodem reeds verstoord is ten gevolge van de aanleg van de bestaande brug en de Swinnenwijerweg.

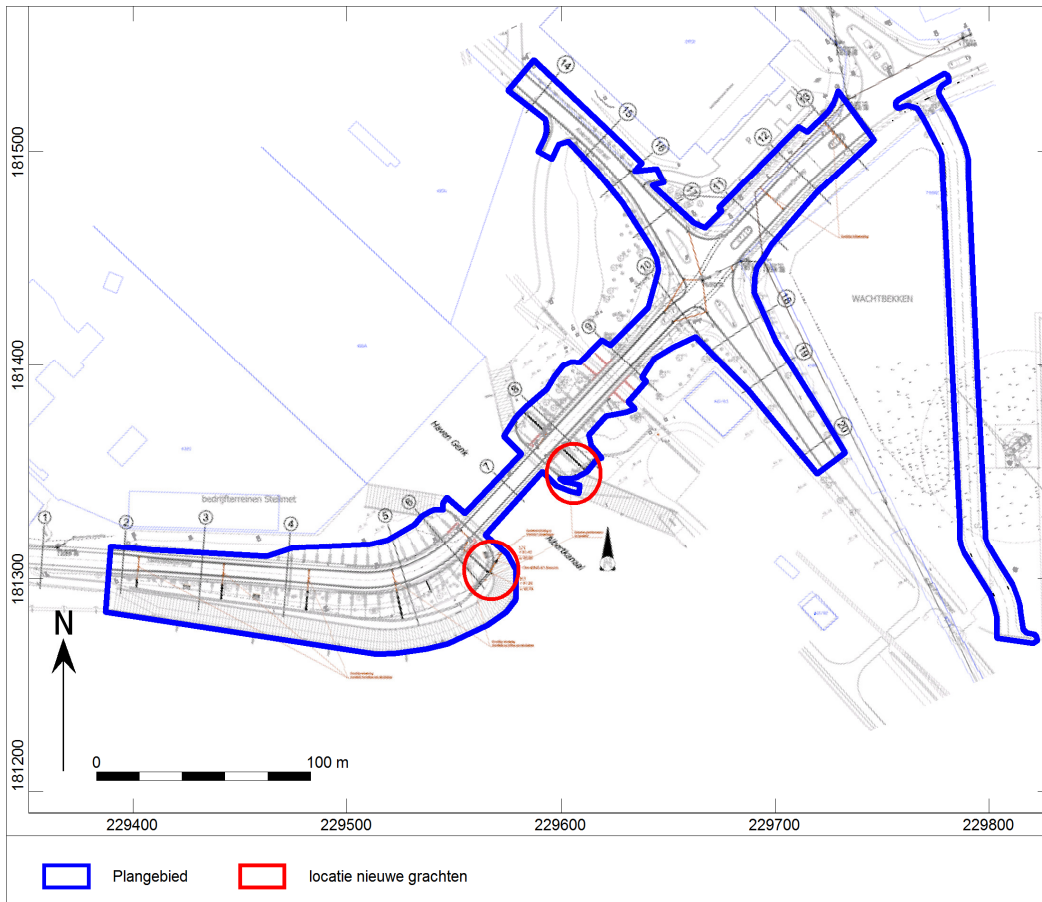
Afb. 3. Locatiekaart van het plangebied met locaties van de vermoedelijk onverstoorde zones.

Afb. 4. Uitsnede uit de Centraal Archeologische Inventaris van het onderzoeksgebied.

2.2 Aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed

Het doel van de geplande werken is om de bestaande brug aan de Kolenhaven van Genk te verhogen. Om het verkeer tijdens de werken zo vlot mogelijk te laten verlopen, wordt er een tijdelijke weg aangelegd. Deze weg zorgt voor de tijdelijke ontsluiting van het bedrijf Aperam en de Genker Watersport Vereniging. De werken binnen deel A beperken zich grotendeels tot het bestaande gabarit en de reeds aanwezige ophoging. Enkel ter hoogte van de nieuwe gracht op de linkeroever (afb. 5) wordt de originele bodem bedreigd. Deze lange smalle zone is echter beperkt in oppervlakte. Aan de linkeroever worden nieuwe grachtelementen aangelegd over een lengte van 15m en op een diepte van 0,5m –mv. Boringen in de omgeving van deze locatie doen echter vermoeden dat de bodem ook hier mogelijk reeds verstoord is. De tijdelijke weg wordt in deel B van het plangebied aangelegd. Dit deel is grotendeels binnen een zone gelegen waar geen archeologie meer te verwachten valt. Enkel het noordelijke deel (circa 230m²) valt buiten deze zone. Op deze locatie zal de bodemverstoring maximaal 40cm diep reiken. Deze tijdelijke weg sluit aan op de bestaande Swinnenwijerweg.

Afb. 5. Locatie van de geplande grachten.

De oppervlakte van de twee zones waar eventueel aanwezige archeologische resten verstoord kunnen worden is dermate beperkt, dat de kenniswinst van eventuele onderzoeken zeer gering ingeschat wordt. De kenniswinst zou dan ook niet opwegen tegen de kosten die verdere onderzoeken met zich meebrengen. Hierdoor adviseert het Vlaams Erfgoed Centrum de vrijgave van het gebied.

3 Advies op basis van de resultaten

Op basis van deze gegevens wordt door het Vlaams Erfgoed Centrum geen verder onderzoek geadviseerd. De geplande werkzaamheden vormen geen bedreiging voor het bodemarchief. Er hoeft geen programma van maatregelen te worden opgesteld.

Ondanks het advies tot vrijgeven van het terrein, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht, conform artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. De civieltechnisch uitvoerder is verplicht eventuele toevalsvondsten binnen drie dagen na ontdekking te melden bij Onroerend Erfgoed.